

Boeken Keilson ontdekt als 'verborgen klassiekers'

Roman na vijftig jaar op Amerikaanse bestsellerslijst

Boeken - 1 december 2010

(gepubliceerd 7-9-2010, geactualiseerd 1-12-2010) De vertaling van de Duitse roman 'Komödie in mineur' van Hans Keilson verschijnt woensdag in herziene druk. De honderdjarige schrijver en psychotherapeut maakt zijn opwachting tijdens een uitverkochte avond over zijn werk in De Balie in Amsterdam. Onderstaand artikel over de herontdekking van Keilson verscheen in september op Duitslandweb. Klik onderaan door naar een voorpublicatie.

(7-9-2010) Een Duitse roman die al vijftig jaar geleden is geschreven, prijkt volgende week op de dertiende plaats in de paperback-bestsellerslijst van de *New York Times*. De schrijver, Hans Keilson, was tot voor kort buiten Duitsland nauwelijks bekend. Maandag was hij te gast in het tv-programma 'De wereld draait door'.

Hans Keilson is honderd jaar en negen maanden oud. Dat het hem nu nog overkomt dat hij plotseling als literair genie wordt gezien en zijn boeken worden geroemd als verborgen klassiekers lijkt hij vooral grappig te vinden. In de interviews die de afgelopen weken in verschillende internationale media zijn verschenen, vertelt hij dat vooral zijn dochters trots zijn.

Keilson schreef zijn boeken lang geleden en heeft zijn leven verder gewijd aan zijn praktijk voor psychotherapie in Bussum. Hij maakte naam met de behandeling van oorlogstrauma's bij joodse kinderen. Dit werk was hij al begonnen tijdens de oorlog, toen hij zelf ook nog ondergedoken was. Met een vals persoonsbewijs bezocht hij joodse kinderen bij hun onderduikouders en probeerde hen te helpen met hun trauma's.

Zelf vluchtte de jonge joodse arts Keilson in 1936 naar Nederland, nadat zijn eerste boek 'Das leben geht weiter' door de nazi's was verboden. Hij is altijd in Nederland blijven wonen, maar schrijven deed hij in het Duits.

Hitlers psyche

In zijn novelle 'Komödie in moll', die in 1947 verscheen, verwerkte hij zijn

ervaringen als onderduiker. Zijn roman 'Der Tod des Widersachers' verscheen in 1959 en werd in het Nederlands uitgegeven als 'In de ban van de tegenstander'. Het boek beschrijft de opkomst van het fascisme door de ogen van een jonge man die geobsedeerd raakt door zijn vijand, die in het boek met 'B' wordt aangeduid, maar waarmee de schrijver duidelijk Hitler bedoelt. Hij wil ontdekken hoe de psyche van zijn vijand werkt. De roman was zijn tijd vooruit, meent Keilson. Hij deed afbreuk aan het vijandbeeld dat van de nazi's was gecreëerd. Zijn vaste uitgever, Fischer Verlag, wilde het boek niet uitgeven omdat het te mild was over de nazi's.

Voor de Nederlandse literaire wereld bleef Keilson een onbekende, blijkt ook uit het item in 'De Wereld Draait Door' (zie filmpje). In Duitsland kreeg hij wel erkenning. Hij geldt als de laatst overgebleven vertegenwoordiger van de *Exilliteratur* - literatuur van Duitse schrijvers die naar het buitenland zijn gevlucht. Uitgever S. Fischer bracht in 2005 zijn verzameld werk uit in twee delen. In 2008 werd hij onderscheiden met een belangrijke literaire prijs van dagblad *Die Welt*, een jaar later werden zijn romans in een pocketuitgave herdrukt, ter ere van zijn honderdste verjaardag.

Sindsdien neemt de belangstelling voor zijn werk toe. Zijn 'Komodië in moll' is onlangs in het Engels vertaald en verscheen als 'Comedy in a Minor Key', tegelijk met een nieuwe druk van 'The Death of the Adversary' ('Der Tod des Widersachers') in de Verenigde Staten. De *New York Times* deed de rest: "'The Death of the Adversary' en 'Comedy in a Minor Key' zijn meesterwerken, en Hans Keilson is een genie", schreef een recensente in augustus in de boekenbijlage. En zo is 'The Death of the Adversary' plotseling terug te vinden op de Amerikaanse bestsellerslijsten en bij Amazon te downloaden als e-book. Het succes is Amerika is weer nieuws voor Nederlandse media, en zo wordt de schrijver herontdekt. Het succes van de Duitse auteur lijkt de Duitse media tot nog toe te ontgaan.

Lees ook de [voorpublicatie uit Komedie in mineur](#) op de website van boekhandel Athenaeum.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2507/boeken-keilson-ontdekt-als-verborgen-klassieker>
s